ကရင်ယန်ကျေးရွာ
ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၈ – ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကရင်ယန်ကျေးရွာ၊ ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)
၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၅

ကရန်ယန်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်မွန်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ ၁၉

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်

ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၂
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၈
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၂

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏**လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးနှင့်သားငါး ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား ၄၅ **ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၆ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၇၃
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၆
ကိုးကားစာရင်း ၈၀
အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၈၀
စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ပုံစံ
အတိုကောက်စကားလုံးများ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁-၂၀၂၂ ခုနှစ် အထိ(၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမ ဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှ လည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏာန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

လိုအပ်ချက်များကို ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းကနေ၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု များ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်း ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ် ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို

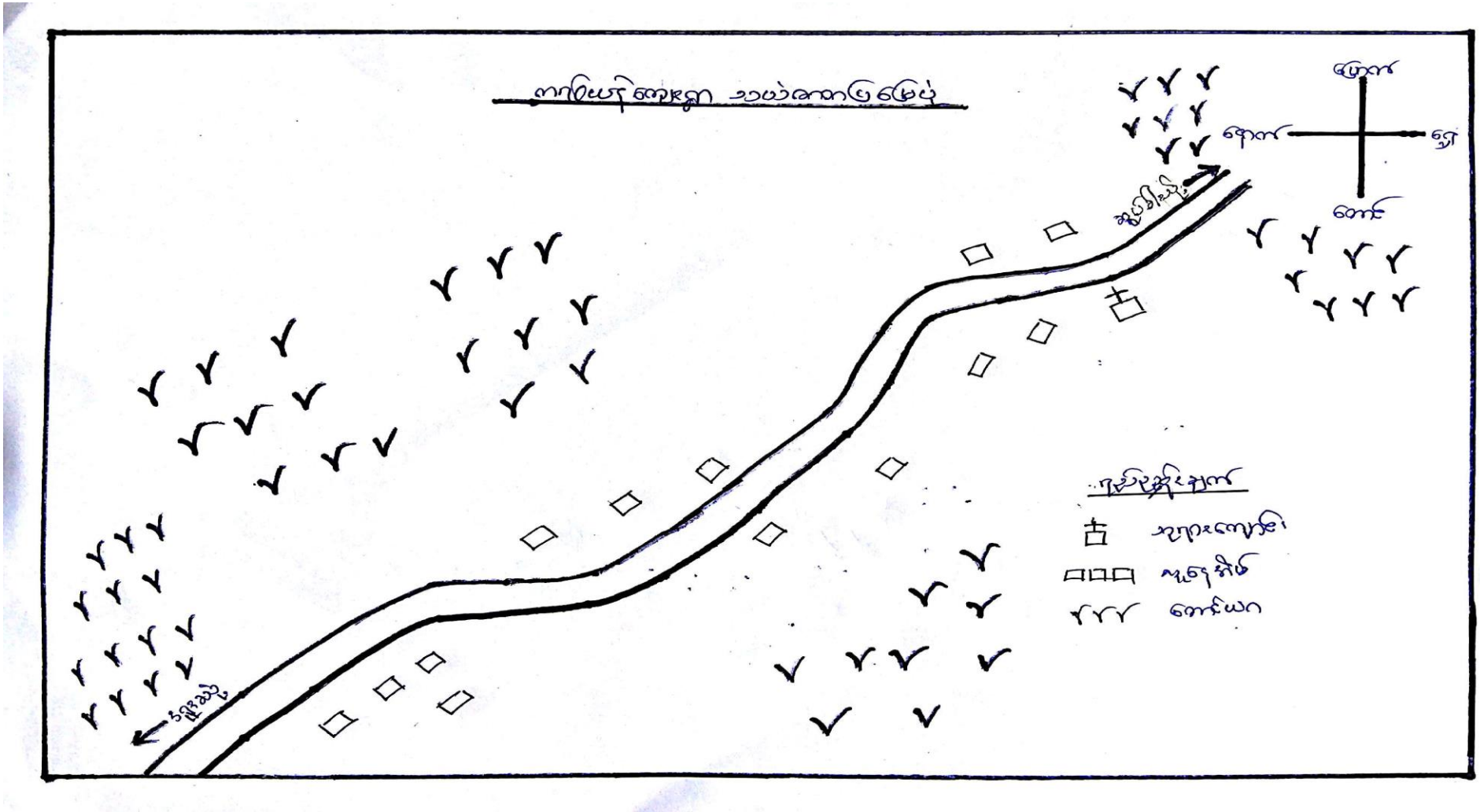
အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဧပြီလ၊ ၂၀၁၈

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ကရန်ယန်ကျေးရွာ
ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ်

ကျေးရွာသယ်ဇေတပြမြေပုံ

ကရင်နယ်ကျေးရွာဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့ အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက် မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိ လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ဟဲပါးသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတ ကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလုပ်လာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကရန်ယန်ကျေးရွာသည် မြစ်ကြီးနား-ဆွမ်ပရာဘွမ်-ပူတာအိုလမ်းမကြီး ပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံး စိုက်ရာဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နှင့်(၅၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေး သည်။မြောက်လတ္တီကျူ (၂၆.၁၃၅၀၂)

ဒီဂရီ နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီကျူ (၉၇.၄၉၁၄၈)ဒီဂရီအကြားတွင် တည်ရှိသည်။ ဧရိယာ စတုရန်းမိုင် (၀.၉)မိုင် ကျယ်ဝန်းသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ပေ(၁၀၄၃)တွင် တည်ရှိပြီး အပူအအေး မျှတကာ သင့်တင့်သော ရာသီဥတုမျိုး ရရှိသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ကရန်ယန် ကျေးရွာ ၏ အရှေ့ဘက်တွင် တောင်တန်းနှင့် အနောက်ဘက်တွင် တောင်တန်းများ ဝန်းရံ လျက် ရှိသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများဖြစ်ကြသော မြောက်ဘက်တွင်ဆွပ်ခါး ကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် ဒရူးခ ကျေးရွာတို့နှင့် နယ်နမိတ်ခြင်းထိစပ် လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

စိုက်ပျိုးနိုင်သော တောင်ယာမြေ (၁၂)ဧကရှိပြီး မြေဆီမြေဩာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူအများစုသည် တောင်ယာဆန်စပါးကိုသာ အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှုကြောင့် သစ်တော ထုတ်ကုန်များကိုအလွန်အကျွံထုတ်ယူသုံးစွဲလာခြင်းပြီး ယခုအခါ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့်အတူ ဒေသ၏ ရေအရင်းအမြစ်ကိုပင် ထိခိုက်သက်ရောက်လာပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ပေါင်း(၁၃)စု ရှိသည်။ ကျား(၃၆)၊ မ(၂၆)ဦး စုစုပေါင်း (၆၂) ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်၏ ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ (၄.၆)ဦးနှုန်းဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်စု ပျမ်းမျှနှုန်း(၅)ယောက်နှုန်းရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ကချင် တိုင်းရင်းသားများအများစု နေထိုင်ကြသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ ကျား (၂၂)၊ မ(၁၈) ယောက်ရှိပြီး ကျေးရွာရှိ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၆၄.၅၂)% ရှိသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအမျိုးသား ဦးရေသည် (၃၅.၄၈)% ရှိသဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသမီးဦးရေ(၂၉.၀၄)% ထက်အနည်းငယ် လျော့နည်း မှုရှိပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၆၄.၅၂)%ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကာ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များနှင့် လူကြီး၊ ကျား/မအဆင့်အတန်းမခွဲခြားပဲ လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များကို အပြည့်အဝအသုံးပြုမည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် အချိန်တိုတိုအတွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

စိုက်ပျိုးရေးသည် ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေ အထားမှာသာမန်အားဖြင့်လျော့နည်းသည်။ ဓနအဆင့်သတ်မှတ်မှုအရ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်

ထောင်စုဦးရေသည် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၇.၆၉)% သာရှိပြီး၊ မပြေလည်သောမိသားစု(၅၃.၈၅)% နှင့် အလွန်မပြေလည်ကြသော ဆင်းရဲသော မြေယာမဲ့မိသားစု(၃၈.၄၆%)ရှိပါသည်။

အလယ်အလတ်ရှိသောမိသားစုများသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပြင် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်း(ဆန်စပါး၊ ကုန်စုံဆိုင်) ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက် မွေးမြူသောလုပ်ငန်း များကို တွဲဖက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။

အလယ်အလတ်ရှိ၊အဆင်ပြေသောမိသားစုများသည် အများအားဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေ(၅)ဧကမှ (၁၂.၅)ဧကအကြားပိုင်ဆိုင်ကြပြီးတောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြသည်။တွဲဖက်လုပ်ငန်း များ အဖြစ် သစ်လုပ်ငန်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(၅၃.၈၅)%သော အဆင်မပြေသည့်မပြေလည်သော မိသားစုများမှာစိုက်ပျိုးမြေ(၅)ဧက အောက်ပိုင်ဆိုင်သူများပြီး အလွန်မပြေလည်သောမိသားစု(၃၈.၄၆)%မှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်ကြသည်။

စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအရ ကျေးရွာတွင် (၂.၅)ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်သူ (၃၀.၇၇)%၊ (၂.၅)ဧကမှ (၅)ဧကထိ ပိုင်ဆိုင်သူ (၂၃.၀၈)%၊ (၅)ဧကမှ (၁၂.၅)ဧကကြားပိုင်ဆိုင်သူ (၇.၆၉)%နှင့် မြေယာမဲ့ (မြေယာမပိုင်သူ) (၃၈.၄၆)%ရှိသည်။

အဆင်မပြေသော မိသားစုအများစုမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် အင်္ဂားဝင်လုပ်ခြင်း (သူရင်းငှား)၊ နေ့စားလိုက်ခြင်းနှင့် ပြင်ပတွင်ထွက်၍လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကျပန်းလုပ်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေး အတွက် ဖြေရှင်းကြရသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၃၈.၄၆%) ရှိပြီးတောင်ယာလုပ်ငန်း၊ တောင်ယာ နေ့စား လုပ်ငန်း၊ သစ်ခွဲလုပ်ငန်း၊ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေး၊ မုဆိုးလုပ်ငန်း၊နေ့ထွက်(နေ့စား)လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၊ သစ်ခုတ်လုပ်ငန်း၊ ပြင်ပထွက်၍ နေ့စားလိုက်ခြင်း၊ မုဆိုး၊ ဂိုင်းထောင်(သားကောင် ထောင်ဖမ်း သည့်အလုပ် တောဝက်၊ တောကြက်၊ ဂျီ ဆတ် စသည့်) လုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကိုင် ကြသည်။ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ (၅၃.၈၅)%ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု(၇)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ (၂၀)%မှာ သူတပါးထံမှ ထောက်ပံ့မှုရယူခြင်း၊ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ နှပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၃၅)%မှာ ချေးငှားပြီးမှ နှပ်မှန်အောင်စားနိုင်ကြောင်း၊ (၄၅)%မှာ ထောက်ပံ့မှု၊ ချေးယူမှုဖြင့် နှပ်မှန်အောင် စားနိုင်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအနေဖြင့် ယင်းအိမ်ထောင်စု များ၏ (၄၅)%မှာ (၃)လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူ၊ (၃၅%)မှာ (၃လနှင့်ဖြလအကြား ဝမ်းစာဖူလုံသူ၊ (၂၀)%မှာ တစ်နှစ် ပတ်လုံးဝမ်းစာဖူလုံသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် ကျား(၂)ဦး၊ မ(၀)ဦး၊ ရပ်ရွာကစောင့် ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကျား(၂)ဦး၊ဆင်းရဲ၍မိသားစု ဦးရေများသည့် အမျိုးသမီး

ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု(၇)စု နှင့် ဆင်းရဲ၍မိသားစု ဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု (၂)စုတို့မှာ အမှန်တကယ် အကူအညီ လိုအပ်နေသူများ ဖြစ်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသော လူငယ်လူရွယ်များ အနည်း ငယ် ရှိပါသည်။ ယင်း မူးယစ်ဆေးဝါးမှာ ကျေးရွာရှိ လူငယ်လူရွယ်များကို ခြိမ်းခြောက်လျက် ရှိသည်။

အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်မတတ်မြောက်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အသိ ပညာအားနည်းမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော မိသားစု/အုပ်စုအပေါ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ၏ လစ်လျူရှုမှုသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု၏ အဓိကစိန်ခေါ်မှုပင်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူ/ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မွေးကင်စကလေးငယ်များ အသေအပျောက် နည်းပါးသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးများအား အခါအားလျော်စွာ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးတိုက်ခြင်း တို့ကို ပြုလုပ်ပေးသည်။

ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု မရှိသလောက်နည်းပါး နေသေးသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် မိုင်(၅၄/၀)မိုင် ကွာဝေးပြီး၊ ဆေးဆိုင်များနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု မရှိသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ကိုသာအဓိက အားကိုးနေကြရပါသည်။

ကျေးရွာသားများ သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာကြသော်လည်း အခြေခံကျန်းမာရေး အသိပညာပေးမှုများ၊ ကလေး၊ လူကြီး၊ အမျိုးသမီးမကျန် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကုသရေးအပိုင်းတွင် နှောင့်နှေး လျက်ရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင်စိမ့်စမ်းရေကို အလွယ်တကူရနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အားနည်းသည့်အဆင့် တွင်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရွာသားအနည်းငယ်သည် အခြေခံ အရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို အနည်းငယ် တတ်မြောက်ထားကြသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာတွင်အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာထဲရှိ မူလတန်း အဆင့်ထိသာ သင်ယူတတ်မြောက်နိုင်ပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း အဆင့် ကိုမြို့ပေါ်ကျောင်းများတွင်သွားရောက်သင်ယူကြရပါသည်။သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးနေ သေးသည်။

(စ) ကျား/မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များအရ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းတွင် အမျိုးသား ဦးရေသည် အမျိုးသမီးဦးရေ နှင့် အနည်းငယ်သာကွာဟနေပြီး အထက်တန်း တွင် လည်း အနည်းငယ်သာကွာဟမှုရှိသည်။ ထိုကြောင့် ပညာသင်ကြားရေး အပိုင်း၌ အမျိုးသမီးများ အမျိုးသား များနဲ့တန်းတူ အခွင့်အရေးရကြသည်။

သို့သော် အချို့အလုပ်အကိုင်များနှင့် နေ့စားလုပ်ငန်းခွင်တွင် တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးခြင်း၊ ခွန်အား စိုက်ထုတ်မှုတူသော်လည်း လုပ်ခလျော့ပေးခြင်းခံရလျက်ရှိသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများ၌ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်မှု အခွင့်အရေးမရှိပေ။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက ရှင်သန်ခဲ့သော မိခင်နှင့်ကလေး အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့များပင် အသက်မဝင်မှေးမှိန် လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ လူကုန်ကူးခံရမှုမရှိပေ။

ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု မရှိပေ။ ကျား၊မ တန်းတူညီမျှမှု နှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ၊ လူ့အခွင့်ရေးသင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် သင်တန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ် လာနိုင်ပါသည်။

အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေ(၅၈)ဦး၊ အမျိုးသမီးဦးရေ(၆၂)ဦး ရှိသောကြောင့် အကယ်၍ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် အမျိုးသမီးကဏ္ဍကို ပြစ်ပယ်ထားပါက ကျေးရွာ၏လုပ်သားအင်အား (၂၇.၈၀)% ဆုံးရှုံးမည်ဖြစ်သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးယဉ်ကျေးမှုနှင့် စီးပွားရေးကို အခြေခံထား သော အဖွဲ့အစည်းများရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် RCဘုရားကျောင်း(၁)ကျောင်းရှိပါသည်။ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေးကိစ္စအဝဝကို သင်းထောက်ဓမ္မဆရာကြီးများမှ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အိမ်သစ်တက် ဆုတောင်းပွဲ နှင့် အမည်ပေး ကင်ပွန်းတပ်ပွဲ ဆုတောင်းပွဲ စသည့် အလုပ်များကို ဘာသာရေး သင်းထောက် ဆရာများမှ အဓိကလုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။

ကျန်းမာရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့များမှ ကြက်ခြေနီအသင်းမှာ ရွာတွင်းလုပ်ဆောင်မှုအနေ ဖြင့် အထူးမတွေ့ရဘဲ အချို့သော ရွာတွင်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်လုပ်ငန်းတွင် တခါတရံ ဝိုင်းကူမှု ရှိသည်။ အဖွဲ့အစည်းခိုင်မာ ကျစ်လစ်မှုမရှိခြင်း၊ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည် မှုမရှိခြင်း၊ လုပ်ဆောင်မှု အားနည်း ခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း မထင်ရှားဘဲ အားနည်းလျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးအဖွဲ့တွင် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာလူငယ်အဖွဲ့တို့ပါဝင်သည်။အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့နှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက် ရေးအဖွဲ့တို့သည် အမျိုးသမီးများကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်သော အမျိုးသမီးအဖွဲ့ များ ဖြစ်ကြသည်။

ကျေးရွာလူငယ်အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း အင်အားကောင်းသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာလူငယ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်(၂၀)ကျော်ပါဝင်ပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအရ ကျစ်လစ်ခိုင်မာပြီး ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စအားလုံးတို့တွင် အဘက်ဘက်မှ ပါဝင် လုပ်ဆောင် ပေးသည်။ လူငယ်အဖွဲ့တွင် ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ထောင် မကျသေးသည် အပျိုလူပျိုများ၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းပြီးမြောက် လူငယ်လူရွယ်များ၊ ပညာအရည်အချင်း အမျိုးစုံပါဝင်သော အဖွဲ့ဖြစ်သည့်အလျောက် လုပ်ဆောင်မှုအရ ကျေးရွာမှ ထောက်ခံမှုအရဆုံး အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်တောင်ယာစပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။သီးထပ်အဖြစ် ဆီထွက်မုံညှင်း၊ ပြောင်းဖူး၊ ပိန်းဥ၊ငရုပ်သီးများကိုလည်း အလေးထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်ယာစပါး၄က(၄၂)ခန့်ရှိ ပြီးစပါးတစ်၄ကထွက်နှုန်းမှာ(၃၀)တင်းထွက်ရှိပါသည်။တောင်သူအများစုမှာ တောင်ယာစပါးကိုသာ အဓိကအားထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးမှု အားနည်းပါသည်။ တောင်ယာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိနိုင်မှအထွက်နှုန်းတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရတည်ဆောက်သောဆည်မရှိသေးပါ။အကယ်၍ဝန်ကြီးဌာနမှ အစုအဖွဲ့ပိုင်ဆည်၊မြောင်း များကို တိုးချဲ့တည်ဆောက်နိုင်မည်ဆိုပါကကျေးရွာတွင် တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးအစား၊ လယ်ယာမြေဖော် ထုတ်ခြင်းဖြင့်ကျေးရွာအတွင်း လယ်စိုက်ပျိုးသူများပြားပြီး ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အတွက်အ ထောက်အကူဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ဒေသဆိုင်ရာမွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များကိုသာမွေးမြူကြပြီး နွား(၈)ကောင်၊ ကျွဲ(၂) ကောင်၊ ဆိတ်(၁၃)ကောင် ဝက်အကောင် ရေ(၂၂)ကောင် နှင့်ကြက်(၂၀၂)ကောင် ရှိပါသည်။ ဝက်အများစုကိုမိသားစု များ၏ စားဝတ် နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များ၌ အသုံးပြု ရန် ဝင်ငွေအတွက် မွေးမြူ ကြသည်။ ဘဲ၊ ကြက်များကိုလည်း တွဲဖက်စီးပွားရေး အဖြစ် မွေးမြူကြ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသန္တရ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မိရိုး ဖလာ အရ စိုက်ပျိုးရေးတစ်မျိုးတည်းကိုသာအဓိက အားထားသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ မွေးမြူရေး ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ မွေးမြူရေး နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမမှီသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေမကိုက် သောကြောင့်လည်းကောင်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်မှု အားနည်းသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ကျေးရွာတောင်သူအချို့ မျိုးတိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားမှု ရှိနေကြပြီး မိမိတို့၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင်မြေကွက်များ အပေါ်တွင် စမ်းသပ်မွေးမြူလိုသော ဆန္ဒများ ရှိကြသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာ၊ မျိုးစိတ်များနှင့် ငွေကြေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုနှင့် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု ပြဿနာများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ ဈေးရောင်း၊ သစ်၊ မုဆိုးလိုက်ခြင်း နှင့်နေ့စားလုပ်ငန်း တို့ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားကို လိုက်၍ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ လက်လုပ်လက်စား မိသားစုများမှာ ရာသီဥတု အခြေအနေပေါ်တွင် မူတည်ပြီး အချိန်ကာလအလျောက် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားကို ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ကြသည်။တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေး ရာသီချိန်တွင် အခြားတောင်ယာ စိုက်ခင်းများမှ လက်လုပ် လက်စား များအား နေ့စားခပေး၍ လုပ်သားငှားရမ်း ကြပါသည်။ လုပ်သားရှားပါးခြင်း များရှိသော်လည်း လက်လုပ်လက်စားများ အတွက် အဆင်ပြေကြသည်။ ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့်တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါး သည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ(၆၄.၅၂)%ရှိပြီး ကျေးရွာအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း အချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုရှိသော်လည်း အချိန်ပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေကြောင့် ရွာသား အများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် တောင်ယာ စိုက်ခင်းများ၌ ဖျက်ပိုးများကျရောက်တက်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေဩဇာ သုံးစွဲမှုများပြားလာသဖြင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစား ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းမြောင်းပေါများပါသည်။အိမ်ထောင်စု အများစုမှာစိမ့်စမ်းရေနှင့်ချောင်းရေကိုအသုံးပြုကြသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများစနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများမြှင့် တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ကျေးရွာသည် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထားအရ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့် ပေ(၁၀၇၂)တွင် တည်ရှိပြီး မြစ်နှင့်ဝေးခြင်း၊ မြို့နယ်အတွင်းအနိမ့်ပိုင်းတစ်နေရာတွင် တည်ရှိ ခြင်းတို့ကြောင့်ကျေးရွာကိုဆိုးရွားစွာထိခိုက်မှုမရှိပါ။ တောင်တန်းထူထပ်သောဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်တွင်းပိုင်းဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် မုန်တိုင်းအန္တရာယ် နည်းပါးပြီး အားပျော့သောမုန်တိုင်းများသာ ဝင်ရောက်လေ့ရှိသည်။ထိခိုက်မှုနည်းပါးသည်။ အခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အဖြစ် ရှိနေတတ်ပြီးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် နှောင့်နှေးမှုဖြစ်ပေါ်စေသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ရယူနိုင်ခြင်းမရှိသော်လည်း မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရယူ သုံးစွဲ

ကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကငွေချေးလုပ်ငန်းများလည်းမရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိ၍ ဒရူးခကျေးရွာတွင်သွားရောက်တက်ရပြီး မူလတန်းတွင် (၁၀)ဦးပညာသင်ကြားလျက်ရှိသည်။ အလယ်တန်း၊အထက်တန်ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသား များသည်ကျေးရွာနှင့်မိုင်(၅၉)ခန့်ကွာဝေးသောဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့ပေါ်ရှိ အခြေခံအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားနေကြရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမရှိသော်လည်း ဒရူးခကျေးရွာကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု အနေဖြင့်အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

စိမ့်စမ်းရေအားသောက်သုံးရေအဖြစ်အသုံးပြုကြသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုကြပြီး ယင်းကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်တတ်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် နေရာများမရှိပါ။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ စနစ်တကျပျိုးထောင်မှုလိုအပ် နေခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ လက်လှမ်းမမီခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်မှုအပိုင်း တွင် မပါဝင်နိုင်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ အားငယ်တတ်ခြင်း၊ တာဝန်ယူမှု အားနည်းခြင်း၊ မပွင့်လင်းခြင်း တို့ကြောင့် လူငယ်၏ အခန်းကဏ္ဍသည် မှေးမှိန်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်ဦးဆောင်ပြုလုပ်သော ရိုးရာပွဲ များမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အစဉ်အဆက်က လုပ်ဆောင်ထိန်းသိမ်းလာခဲ့ကြသော အချို့ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာများ အယူသည်းရှေးရိုးစွဲ ကျေးရွာဦးဆောင်များအချို့ကြောင့် ပျောက်ကွယ်မှုများရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို အဓိကကိုးကွယ် ယုံကြည်ကြ သည့် အလျောက် ဘာသာရေးပွဲတော်များကို တစ်ရွာလုံး သိုက်သိုက် မြိုက်မြိုက် ပါဝင် ဆင်နွဲ ကြသည်။

လူငယ်များ ကျေးရွာ၏လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၌ အထိုက်အလျောက်သာပါဝင်မှု ရှိသည်။ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ပါဝင်မှုမရှိဘဲ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု အားနည်းသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လူကြီးလူငယ်မူဝါဒအားပြိုင်မှု၊ ကျားမခွဲခြားမှုများရှိသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူငယ်များ စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြသည်။ လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးတွင် အတူတကွပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ကြသည်။ လူငယ်အုပ်စုအတွင်း လူမျိုးရေးနှင့် အမျိုးသားရေး ကွဲပြားစွာ သိမြင်နိုင်မှု အားနည်း ခြင်းကြောင့် အမျိုးသား ရေးအုပ်စုနှင့် လူမျိုးရေးအုပ်စု အားပြိုင်မှု ရှိနေသည်။ ယုံကြည် ချက်နှင့် ရပ်တည်ချက် ကွဲပြားမှုရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ဖုန်း၊ အင်တာနက်နှင့် လူမှုကွန်ယက်ကို အသုံးပြုမှုများသည်။ စက်ရုံ အလုပ်ရုံ မရှိခြင်း၊ အခြေခံပညာအားနည်းခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ အခြေခံစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ထွန်းမှု အားနည်းခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များ တတ်မြောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လူငယ်

လူတန်းစား အုပ်စု အတွင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းရှားပါးမှု ပမာဏကြီးမားသည်။

ကျေးရွာ၏ အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသော လူငယ် လူရွယ်များ၏ ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များ၊ အခြေခံပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များ၊ အလုပ် အကိုင်အခွင့် အလမ်းများနှင့် အကျင့်စာရိတ္တများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြုစုပျိုး ထောင်ထိန်းသိမ်းပေးရန် အထူးလိုအပ် လျက်ရှိသည်။ လူငယ်များအသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရေး အတွက် လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ အခါအားလျော်စွာ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ လူငယ်များအတွင်း စာဖတ်တတ်သော အလေ့အထ ထွန်းကားလာစေရန်နှင့် စာပေချစ်မြတ်နိုးတတ်သော အကျင့်ကောင်းများ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ဝန်ကြီးဌာနများမှ အထောက်အပံ့ကောင်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ် နေပါသည်။

(၈) အခြေခံ အဆောက်အဦး – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် မြစ်ကြီးနား-ဆွမ်ပရာဘွမ်-ပူတာအို ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီးပေါ်တည်ရှိပြီး မြို့နယ်အတွင်းအခြားကျေးရွာ/ရပ်ကွက်များသို့ကား၊ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့်ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သည်။ ပွင့်လင်းရာသီတွင် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများ သွားလာရ လွယ်ကူပြီး မိုးအခါ၌ ရွံ့နွံ၊ ဗွက်များ ပေါများပြီး သွားလာရခက်ခဲသည်။ အခြားဒေသများနှင့် ကုန်သွယ်ရေး အတွက် ရေကြောင်း၊ မီးရထားမရှိသောကြောင့် ကားနှင့် ဆိုင်ကယ်များ ကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာ တွင် ဆိုင်ကယ်(၄)စီးကို အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမရောက်ရှိသေးသည့်အတွက် ကျေးရွာအတွက်မီးလင်း ရေးကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ NEPစီမံကိန်းမှ တစ်အိမ်သုံးဆိုလာများဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင် ဖုန်းလိုင်းဆက်သွယ်မှုကောင်းသော်လည်းကျေးရွာလူထုတည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အားနည်းသည်။ မြို့နယ်ရဲစခန်းများနဲ့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် အစီအစဉ်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။

(၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု များ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၆၄.၅၂)%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်လူရွယ်များကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသား အရင်းအမြစ်များတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမြင်ရှိသော လူကြီး၊ လူငယ်များပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းနေသော အခြားကဏ္ဍများကိုလည်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မြေလွတ်၊ မြေလတ်၊ မြေရိုင်းများရှိသည်။ ချောင်းမြောင်းများ ပေါများပြီး စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သင့်တင့်သော မြေဆီမြေဩဇာရှိသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သောကြောင့်ကျေးရွာမှစပါးအဓိကထွက်ရှိသည်။မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းများပေါများ၍ စားကျက် မြေများ ဖော်ဆောင်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် တက်ကြွသော အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး ယင်းအမျိုးသမီး များအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် သင်တန်းများ၊ ရေးရာသင်တန်းများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေး သင်တန်းများဖွင့်လစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အမျိုးသမီးကဏ္ဍ ပြန်လည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိလယ်မြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း သွင်းအားစုများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော တောင်ယာမြေများမှာ တောင်သူများ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေငွေထုတ်ယူနိုင်မှုအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအတွက် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ လိုအပ်သည်။ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲစသည့် တိရိစ္ဆာန်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း၊ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊ အလှူပွဲများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာလူကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံပွဲများ ဆောင်ရွက်ရန် ကျေးရွာခန်းမဆောင်မရှိ၍ ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဲ၊ ကျောက် အများအပြားရှိပြီး သစ်တော ထူထပ်၍ သစ်ထုတ်ရန် လွယ်ကူ၍ ဘက်စုံသုံးကျေးရွာခန်းမဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျေးရွာမှလည်းအလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည်စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏(၆၄.၅၂)% ရှိ၍ပြည့်သူ့ လုပ်အားအခါအား လျှော်စွာထည့်ဝင်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းများမှ မရှိပါ။

ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများသည် ဟောပြောပွဲများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာလူငယ်

လူရွယ်များ၊ အမျိုးသမီးများကို စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ လူအခွင့်အရေးသင်တန်းများ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ စာပေဟောပြောပွဲများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ အဆက်မပြတ် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု ပြဿနာကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကူညီဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အခြားတစ်ဖက်မှလည်း လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အသိပညာ၊ ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များနှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေ၍ ကျေးရွာ၏ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး ကျေးရွာအားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် (၅)နှစ်တာကာလကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

က.၁ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း သက်မွေးပညာသင်တန်းများမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေကို ပိုမိုတိုးတက်မှု ရရှိစေမည်။

က.၂ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် လူငယ်လူရွယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ပြန့်လာစေရမည်။

က.၃ ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄ ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများကို အပြည့်အဝအသုံးပြုလျက် တက်ကြွသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ အဖက်ဖက်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော လူမှုဝန်းကျင်တစ်ခုကို အချိန်တိုအတွင်းဖော်ဆောင် အောင်မြင်နိုင်ရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

ခ.၁ ကျေးရွာတွင် ငွေအရင်းအနှီး၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ အရင်းအနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီး ငွေရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းပြီးမြောက်ထားသူများမှတဆင့် ရရှိထားသော နည်းပညာ

များကို ပြန်လည်မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများ အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပိုင်ဆိုင်လိုမှု(ပုံစံ-၇)လျှောက်ထားလိုသူများ၏ မြေယာသမိုင်း၊ အချက်အလက်များ၊ နယ်မြေအပိုင်းအခြားများကို တိတိကျကျ ဥပဒေလုပ်ထုံလုပ်နည်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြပြီးဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ကျေးရွာ၏ မြေယာ ကော်မတီကို ကျစ်လစ်ခိုင်မာစွာ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီး မြေယာကိစ္စရပ်များကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နှင့်အညီ တိကျစွာ ကိုင်သွယ်ဆောင်ရွက်မည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများကို စီစစ်၍ ကွဲ/နွား စားကျက်မြေများ ဖော်ဆောင်သွားမည်။ သီးနှံအထွက်တိုးစေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ နည်း ပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို တင်ပြတောင်းခံပြီး စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ၊ စက်ကိရိယာများ အရစ်ကျ ဝယ်ယူငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၃ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များကို ကျေးလက်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီးအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ပို့ချသင်ကြားနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်လူရွယ်အုပ်စုများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်သွားပါမည်။ ပြန်ကြားရေဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စာပဓိမာန်ဆုရ စာရေးဆရာ/မကြီးများ၏ စာပေဟောပြောပွဲများကို ကျေးရွာအတွင်း နှစ်စဉ်ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လူငယ်လူရွယ်များအကြား စာဖတ်သောအလေ့အကျင့် ဖြစ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက်မည်။ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ လိုအပ်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ ဆေးဝါးများအလွယ်တကူရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာမှ လူငယ်လူရွယ်များ၊ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သင်တန်းဆင်းများအား ကျေးရွာ၏ တထောင့်တနေ ရာမှ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ပြုနိုင်ရန် သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် တင်ပြသွားပါမည်။ ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ တက်ရောက်စေခြင်း၊ စာရင်းအင်းသင်တန်းများ တက်ရောက်စေခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ စာဖတ်တတ်သောအလေ့အထထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ပိုမိုထွန်းကားလာအောင်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာအခြေပြု အားလုံးပါဝင်သော စုပေါင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အခြေခံပြီး လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများကို အပြည့်အဝအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တစ်ခုကို ထူထောင်သွားမည်။ ကျေးရွာတွင် မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေနိုင်သော ဆေးဝါးများ၏ အကျိုးအဖြစ်များနှင့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များအား လူငယ်များအကြား အသိပညာပေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာရပ်ကွက်မှစ၍ မူးယစ်ဆေးဝါးလက်လီ၊ လက်ကားရောင်းချသူများကို ဖော်ထုတ်၍

ထိရောက်စွာနှိမ်နင်းအရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည်။ နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ မူဝါဒများချမှတ်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လွှတ်တော်သို့ တင်ပြမည်။ အခြား တစ်ဖက်မှလည်း အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ၊ အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ ပြုလုပ်၍ ပြန်လည်ထူ ထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရန် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အားကစားနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မြို့နယ်အား/ကာ နှင့် သာထွန်းပြန့်ဦးစီးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေး သွား မည်။ အား/ကာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်သောနည်းပညာ၊ အားကစားပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှု များကို ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည်။ ရက်တို/ရက်ရှည်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွား မည်။

ခ.၄ မဟာဓာတ်အားလိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်ပါက ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ရွာလုံး မီးလင်းရေးအတွက် ကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးလင်းရေးအတွက် အစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ပြီး အကြံဉာဏ်နှင့် အထောက်အပံ့များရယူသွားမည်။ ဓာတ်အား လိုင်းတပ်ဆင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ကျေးရွာလူငယ်များကို သင်တန်း ပေးခြင်း၊ ခန့်အပ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လျှပ်စစ်ဌာနသို့ တင်ပြမည်။ ကျေးရွာတွင် လိုအပ်နေသော စာသင်ကျောင်းနှင့်အခြားအထောက်အပံ့များအတွက် ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၊ ကျေးရွာ အာဏာပိုင်များနှင့် ရွာလူထုတို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာခန်းမဆောင်တစ်ခုကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ တာဝန်ရှိသူများကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်းလေ့လာ၍ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စီစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှု သည် အလွန်အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိမှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စီစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်

မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ဆီထွက်မုံညှင်းအပြင် ပြောင်းကိုလည်း သီးထပ်အဖြစ် အနည်းအကျဉ်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေဆီမြေဩဇာအသင့်အတင့်ဖြစ်သောကြောင့် စပါးအထွက်တိုးရန် ဓာတ်မြေဩဇာ များအား ထည့်ကျွေးပေးရသည်။ ဓာတ်မြေဩဇာ အမျိုးအစားများစွာရှိသော်လည်း အချို့အမျိုးအစားများသာ ကိုက်ညီမှုရှိပြီး အများစုမှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှု နည်းသောကြောင့် ကျေးရွာ အတွင်း မြေဆီလွှာ အမျိုးအစားများ၊ ရေအမျိုးအစားများကို စမ်းသပ်သင့်တော်သည့် ဓာတ်မြေဩဇာဖြည့်သွင်းနိုင်ရန် နည်းပညာများလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသမျိုးစိတ် ကွဲ၊ ဝက်များတနိုင်တပိုင် မွေးမြူကြပြီး စီးပွားဖြစ် မွေးမြူ လိုသူများ နှင့် ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်မွေးမြူလိုသူများအတွက် ငွေကြေး၊ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပြင် တွက်ခြေကိုက်သော မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတိုးတက်လာရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ ရလမ်း တိုးလာပေမည်။ သို့ပါ၍ ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန မှ ဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာကောင်း များရှိပြီး လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ အမြတ်အစွန်းများရှိနိုင် သည်။ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ ဖုန်းပြင်သင်တန်း၊ စက်ပြင်သင်တန်း၊ လက်သမားသင်တန်း၊ ပန်းရံသင်တန်း၊ စက်ချုပ်သင်တန်း၊ ဇာထိုးပန်းထိုးသင်တန်းနှင့် အခြားအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများ စသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်း မှီမှု အားနည်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ရေ၊ မြေတောတောင်မှ ထွက်သောထုတ်ကုန်များကိုသာ အားထားနေရသောကြောင့် ရေရှည်တွင် ကျေးရွာ၏သယံဇာတများ ကုန်ခမ်းဖွယ် အကြောင်း ရှိနေသည်။ ကျေးရွာ၏ ဈေးကွက်၊ နည်းပညာနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်းလျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလုပ်ငန်းများအား အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် အစားထိုးဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ကျေးရွာတွင်ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနမှ ဆောင်ရွက်သည့် မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းရှိပါသည်။

(င) အခြေခံအဆောက်အဦများ

ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေတိုးများလာသော်လည်း အစဉ်အလာအရအုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် စီမံကိန်းများအားနည်းမှုကြောင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများလိုအပ်ချက်ကြီးမားသည်။ ရွာတွင်းသောက်သုံးရေ၊ လမ်း၊ တံတား၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဆည်၊ မြောင်းများနှင့် ခန်းမဆောင်များမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေခံအဆောက်အဦများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏အစဉ်အလာအရ အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှု စနစ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ခွဲဝေမှု၊ လူထုအားလုံးကို ကိုယ်စား မပြုမူများရှိနေသည့်အလျောက် ယခုရေးဆွဲသော စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် နိုင်ရန် နှောင့်နှေးနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် ကျေးရွာ၏ အကြီးမားဆုံး အခြေခံ လိုအပ်ချက်တစ်ခုအဖြစ် ရှိသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်စေနိုင်မည့် ထုတ်ဖော်ချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုမှ (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ဝိုင်းဝန်းပါဝင်ပြီး ဦးစားပေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော စီမံချက်များသည် အစစအရာရာ ပြီးပြည့်စုံသည့် စီမံချက်များဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် (၅)နှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ မပေါ်ပေါက်လာပါက ပြောင်းလဲမှုအများအစား မရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် (၅)နှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှုအတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြင်း

စီမံကိန်းများ၊ စီမံချက်များနှင့် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည် စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic Classification)တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်း
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြား စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ၊ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစားပေးစီမံချက်များ

စဉ်	အကြောင်းအရာ/ကဏ္ဍ	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	ကျေးရွာခန်းမ				
၁	ဘက်စုံသုံးကျေးရွာခန်းမ	၁၀၀	၁	သက်ဆိုင်ရာကျေးလက်ဦးစီးဌာနများမှကျွမ်းကျင်သူများနှင့်ကျေးရွာသူ/သားများပူးပေါင်းပြီး ဘက်စုံသုံးကျေးရွာခန်းမတည်ဆောက်ရန်	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန
	ပညာရေး				
၂	ကလေးများပညာရေးအားနည်းခြင်း	၉၄	၂	သက်ဆိုင်ရာပညာရေးဌာနနှင့်ကျေးရွာသူ/သားများပူးပေါင်း၍ကလေးများပညာရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်။	သက်ဆိုင်ရာဌာန
	လမ်း				
၃	ရွာတွင်းလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၈၇	၃	မြို့နယ်လမ်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးရွာသူ/သား များ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။	သက်ဆိုင်ရာဌာန
	စိုက်ပျိုးရေး				
၄	စိုက်ပျိုးသီးနှံအထွက်နည်းခြင်း၊ရောဂါပိုများကျခြင်း	၈၅	၄	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

	လူငယ်				
၅	လူငယ်များပျက်စီးခြင်း	၇၄	၆	တာဝန်ရှိအဖွဲ့အစည်းများမှ မူးယစ်ဆေးဝါး ပေါများခြင်းကို လက်တွေ့ကျကျစစ်ဆေးခြင်း၊ လုံးဝပပျောက်အောင်ထိရောက်စွာအကောင် အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး
	ကျားမရေးရာ				
၆	အိမ်မှုကိစ္စတွင်သာ အာရုံ စိုက် အချိန်ကုန်နေရခြင်း	၇၀	၇	အမျိုးသမီးများရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများတွင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်တတ်စေရန်မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှပါဝင်ကူညီ ဆောင်ရွက်စေရန်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံ ကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အဆင့်	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄
၁	ကျေးရွာခန်းမ	၁	–				
၂	ပညာရေး	၂		–			
၃	လမ်း	၃		–			
၄	စိုက်ပျိုးရေး	၄		-	–	–	
၅	လူငယ်	၅	–	–	–	–	–
၆	ကျားမရေးရာ	၆	–	–	–	–	–

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက် ပမာဏများ သည် ရည်ညွှန်းနမူနာအဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ် သောဘတ် ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက် ပြုစုရေး ဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာ လူထု၏ ငွေသားမဟုတ် သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ် သောထည့် ဝင်မှု ဥပမာ– လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်ပစ္စည်း ကရိယာ၊ အချိန်စသည့်)

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရေ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုအအထောက်အပံ့
၁	ကျေးရွာခန်းမ			Â		
၂	ပညာရေး			Â		
၃	လမ်း			Â		
၄	စိုက်ပျိုးရေး			Â		
၅	လူငယ်			Â		
၆	ကျားမရေးရာ			Â		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိက ယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု လမ်း

အဆင့်မြှင့် တင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေး ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖေါ်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေ အနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ

ရည်ရွယ် သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ(Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက် များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း(indicator)ကို တည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊

- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရင်း အခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁	-	၁	၂.၂၄%
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၃	၃	၆	၁၂.၁၀%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃	၁	၄	၁၇.၄၉%
၁၀ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄	၁	၅	၁၁.၂၁%
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၄နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၂	၁၈	၄၀	၅၃.၈၁%
၆၅ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃	၃	၆	၃.၁၃%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		၃၆	၂၆	၆၂	၁၀၀%
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၁၃		တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၄.၆%			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)
မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် ၁၅ နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ် မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက်အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၃)စုရှိပြီး လူဦးရေမှာ ကျား(၃၆)ဦး၊ မ (၂၆)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၆၂)ဦးရှိပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၃	၆၂		မြင့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၁	လက်လီ– လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၀	၆၀		လတ်
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁	၁		နိမ့်
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၆	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၇	ပညာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၈	ကျန်းမာရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				နိမ့်
	အလုပ်သမား/ ကျပန်း /ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅	၁၅		
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း				
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)
မှတ်ချက်။။။"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ" အရေအတွက်တွင် "မိသားစုဝင် လုပ်အား" ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ "ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)" ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ

လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ -"စိုက်ပျိုးရေး" ကဏ္ဍ၏ "ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု "မြင့်" ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး အချို့မှာ အရောင်းအဝယ်နှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)
မှတ်ချက်(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)
(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တစ်ရက်စာလုပ်အားခသည် တစ်နေ့စားအတွက် မလုံလောက်ပါ။
(ဂ) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ
(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ
ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၃၀	ကောင်း
ယာမြေ /တောင်ယာ	-	သင့်
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	-	ကောင်း
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-	-
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-	-
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ညံ့
စားကျက်မြေ		သင့်
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း
စုစုပေါင်း		☒

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)
မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင် နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမြေဧက(၈၀%)ခန့်သည် တောင်ယာမြေဖြစ်ပါသည်။ မြေဆီလွှာမြေဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။
(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ
ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	အသုံးချနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/အသုံးမပြုနိုင်ပါ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ) ကျောက်ပြာ၊ စလင်း၊ သစ်တော	မရှိ	အသုံးမပြုနိုင်ပါ
အခြား ရင်းမြစ်များ	မရှိ	အသုံးမပြုနိုင်ပါ
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ	☒
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်) လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝအရင်းအမြစ်အနေဖြင့် ကျောက်၊ သဲများ အနည်းငယ်ထွက်ပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု		အသင့်အတင့်		
အိမ်အခြေအနေ		အသင့်အတင့် ကောင်း		
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု				မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း			စီးပွား(ဝင်ငွေ) နည်း	
အိမ်ထောင်စု – ၁၃				

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်) လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုအများအားဖြင့် ဆင်းရဲချို့တဲ့ပြီး အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ ဝင်ငွေအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၃	ချေးယူ
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု		

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆင်းရဲသည့်မိသားစုများမှာဝမ်းစာမဖူလုံကြပါ။

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၂	၀	၂
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၂	၀	၂
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၄		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၂		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၅ နှစ်အထက် ၂ဦး (က-၂) ဦးရှိသည်။မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်

ပုဂ္ဂိုလ်(ကျား ၂ဦး)၊ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၃)စုနှင့် ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု(၂)ရှိပြီးဌင်းတို့သည် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။

(ဇ-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မရှိ
၃	ရေကြီးခြင်း	မရှိ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မရှိ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မရှိ
၆	မုန်တိုင်း	မရှိ
၇	ငလျင်	မရှိ
၈	မီးဘေး	မရှိ
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မရှိ
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်
၁၃	တီဘီရောဂါ	လတ်
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မရှိ
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	လတ်
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	မရှိ
၁၉	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုများမှဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုနှင့်ငှက်ဖျားရောဂါများကြောင့်ထိခိုက်မှုအနည်းငယ်ရှိသည်။

(ဇ-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါး
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မရှိ	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	လတ်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခရှိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	လတ်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	လတ်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	-	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်	
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မရှိ	
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်အလုပ်အကိုင်ရှားပါခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှုရှိနိုင် ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က–၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဘာသာရေးအဖွဲ့	၃		၈	၈	ဘာသာရေး	သင့်
၂	အမျိုးသမီးရေးရာ	–	–	၀	၀	လူမှုရေး	–
၃	မိခင်နှင့် ကလေး	–	–	၁၀	၁၀	ကျန်းမာရေး	သင့်
၄	မီးသတ်	–	–	–	–	လုံခြုံရေး	
၅	မြစိမ်းရောင်ကျေး ရွာအဖွဲ့အစည်း	၂	၃	၁	၄	လူမှုရေး	သင့်
၆	လူငယ်အဖွဲ့ အစည်း	–	–	–	–	လူမှုရေး	–
၇	စာသင်ကျောင်း ကော်မတီအဖွဲ့ အစည်း	–	–		–	ပညာရေး	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) **စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။**

(၂) **လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။**

(၃) **ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၃) ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်းတို့ အနက်လူမှုရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့ရှိပြီး ဘာသာရေးကို အခြေခံ သောအဖွဲ့ ၁ ဖွဲ့ရှိသည်။ ၄င်း အဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့ဝင် အရေအတွက်ကို လေ့လာကြည့်ရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများသော်လည်း အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်းလည်း ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းကြပါသည်။ ဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်း အားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မှတ်တမ်းနှင့် စာရင်း ဇယားစနစ်တကျ ရေးသွင်းမှု၊ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းမှု၊ အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှုစသည့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ပို့ချမှုရှိပါက အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ တိုးတက် ကောင်း မွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(က.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
	မရှိပါ။		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၅	၃၈.၄၆%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၄	၃၀.၇၇%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၃	၂၃.၀၈%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၁	၇.၆၉%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	-	၀	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၃	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၅ အိမ်ထောင်စု (၃၈.၄၆%) ၊ ၂.၅ ဧကအောက် ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၄အိမ်ထောင်စု (၃၀.၇၇%)၂.၅ဧကမှ ၅ဧကထိပိုင်ဆိုင်သူ၃အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၃.၀၈%) ၊၅ဧကမှ၁၂.၅ဧက ပိုင်ဆိုင်သောအလတ်စားတောင်သူ (၇.၆၉ပျ%) နှင့်၁၂.၅ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင် သော တောင်သူကြီး မရှိပါ။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရေရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	-	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-	-	-	-
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-	-
၄	အဝီစိတွင်း	-	-	-	-
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-	-	-	-
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-	-	-	-
၇	ချောင်းရေ	-	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	ရှိ
၈	အခြား	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကရင်ယန်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက်မိုးရေ ကိုသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၅	၁	၁၉	၂၀	၂၀	၄	၇	လတ်	လတ်
ဆီထွက်မုံညှင်း	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ပြောင်း	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၉ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံမှာ စပါး ဖြစ်သည်။စပါး စိုက်ပျိုးမြေကေစုစုပေါင်းမှာ ၁၃ ကေဖြစ်ပြီးဧပြီလတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကာ စက်တင်ဘာ တွင် ရိတ်သိမ်း ကြသည်။ စပါးထွက်နှုံးမှာ အများဆုံး ၂၅ တင်းမှ အနည်းဆုံး ၁၉ တင်း၊ တဧက ပျမ်းမျှ ထွက်နှုံးမှာ ၂၀ တင်းဖြစ်သည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် နည်းသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အခြေအနေမှာ နိမ့်ဖြစ်ပါသည်။ ပဲနှင့်ပြောင်းများကိုစပါးနှင့်အတူသီးညှပ်အဖြစ်အနည်းငယ်သာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဆီထွက်မုံညှင်းနိုဝင်ဘာလတွင်စတင်စိုက်ပျိုးပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ တွင် ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။သီးခြားစိုက်ပျိုးမှုမရှိပဲတစ်သီးစားသာစိုက်ပျိုးကြသောကြောင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
	တစ်ဦး ချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်		
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	
ထွန်စက်	-	-	-	-	-	-

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
	တစ်ဦး ချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်		
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	
လက်တွန်းထွန်စက်	-	-	-	-	-	-
အစေ့ချ ကိရိယာ	-	-	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-	-	-
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-	-	-	-
ခြွေလှေ့စက်	-	-	-	-	-	-
ရေစုပ်စက်	-	-	-	-	-	-
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၉နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောင်ယာစပါးကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသဖြင့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ သုံးစွဲမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	သင့်တင့်မျှတ
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	ရသည်
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ်	ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သွင်းအားစုများ	
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	မဖြေဆိုပါ
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	ရရှိနိုင်ပါသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည်

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းများမှာ ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး သဘာဝမြေဆွေးအနေဖြင့် နွားချေးအလုံအလောက် ရရှိနိုင်ကြသည်။ အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲရန် နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေး စရိတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အရင်းအနှီးမလုံလောက်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ထိထိ ရောက် ရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်မှု အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	ရာသီဥတုမမှန်
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	ရရှိနိုင်ပါသည်
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	ရရှိနိုင်

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	မဖြေဆိုပါ
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လုံးဝမရနိုင်
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို ရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	အသင့်အတင့်ကျ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၉ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်မြေများမှာ မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူလိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်သောကြောင့် သွင်းအားစုများကိုလည်း အချိန်မှီနှင့် အလုံအလောက် သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိသော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုနည်းသည်။ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှု ရရှိသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန် စျေးကွက် လက်လှမ်းမီသော်လည်း စျေးကောင်းမရ။ စျေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု မရှိပါ။

(ခ.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၁	၈	
နို့စားနွား	-	-	
မြင်း	-	-	
ကျွဲ	၂	၂	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်	၂	၁၃	
သိုး	-	-	
ဝက်	၉	၂၂	
ကြက်	၁၂	၂၁၂	
ဘဲ	၁	၂	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-	-	
ပုဇွန်ကန်	-	-	
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-	-	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-	
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-	
အခြား	-	-	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန်များအသင့်သင့်မွေးမြူထားပါသည်။ တိရိစ္ဆာရောဂါ ကျရောက်ပါက တိမွေး/ကု ဦးစီးဌာနသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး၏ အဓိက အခက်အခဲမှာ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု အခက်အခဲ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမမှီမှု၊ အမြတ် အစွန်း ရရှိမှု နည်းပါးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ
ရေရရှိမှု	အသင့်တင့်
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	မဖြေဆိုပါ
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မဖြေဆိုပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အသင့်အတင့်ရှိသည်
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	မဖြေဆိုပါ
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ	ချေးငွေရနိုင်ပါသည်
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မဖြေဆိုပါ
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၉ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားကျက်မြေ သီးခြားသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မျိုးတိရိစ္ဆာန်များကို ဒေသအတွင်း ဆက်သွယ်ရရှိနိုင်သည်။ တိမ်မွေး/ကုဋီးစီးဌာန ရှိပြီး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သည်။ မွေးမြူ ရန် အိမ်ခြံဝင်းမြေနေရာအသင့်အတင့်ရှိသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည်။
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ
ချေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွဝ်ဝယ်ယူမရနိုင်ပါ
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	မဖြေဆိုပါ
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မဖြေဆိုပါ
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ဝယ်ယူရန် ငွေကြေးအခက်အခဲရှိသည်။ မွေးမြူရေး ချေးငွေနှင့် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုလည်း လုံလောက်မှုမရှိ။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အား လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	အသင့်အတင့်
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အသင့်အတင့်
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	သင့်
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	ချေးငွေရနိုင်သည်
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အသင့်အတင့်

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် နေ့စားသွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြရပြီး အလုပ်နှင့်ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိခြင်းကြောင့် ရပ်တည်နိုင်မှု အသင့်အတင့်သာ ရှိသည်။ ကားမောင်းသူနှင့် ဆိုင်ကယ် တက္ကစီ မောင်းသူရှိပြီး ၄င်းတို့၏ရပ်တည်နိုင်မှုမှာ နိမ့်သည်။ ၄င်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရရှိခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းပညာ ကျွမ်းကျင် မှုလည်း နည်းပါးသည်။ အသက်မွေးဝမ်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင် ရန်လည်း ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ကြပါ။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)**စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်မရှိ
စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	လုံးဝ နားမလည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	လုံးဝ မရပါ
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/ အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာ ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းနေကြသည်။ သင်တန်းများ တက်ရောက်ရန်လည်း အရင်းအနှီးနှင့် အဆက်အသွယ် မရှိကြပါ။ ဆင်းရဲသားများအနေဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိ၊ ချေးငွေလည်း လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် အသင့်အတင့် ရှိသော်လည်း ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းများ၊ အလုပ်ရုံ၊ စက်ရုံ များမရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် လူတိုင်းအလုပ်အကိုင်မရှိကြပါ။ နေ့စား လုပ်အားခများမှာလည်း အသင့်အတင့်ရှိပြီး အလုပ်အကိုင်လည်း ပုံမှန်မရှိကြပါ။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၈-၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ										
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ										
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ										
	၁၂ လ အထက်										

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသ တစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူတိုင်းကို "ရွှေပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ" ဟု သတ် မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ပြောင်းရွှေ့သွားလာသူမရှိပါ။

(၈-၂) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	–
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	–
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်) လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မရှိပါ။

(၈-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု%	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	–	–	–	–	–
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	–	–	–	–	–
	- ဘဏ်	–	–	–	–	–
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	–	–	–	–	–
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်) လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မရှိပါ။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်

စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးစျေး	အကြီးစားစျေးကွက်
စျေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ဆွမ်ပရာဘွမ်စျေးတန်း	ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	-	၅၀မှ ၁၀၀ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း	မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း
စျေးအခြေခံအဆောက် အဦ	သင့်	သင့်
ဝန်ဆောင်မှု	သင့်	သင့်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာမှထွက်သော သီးနှံများကိုမိုင်(၇၀)ကျော်ဝေးသော တိယန်ဇွတ် နှင့်မြစ်ကြီးနားမြို့များသို့ရောင်းချရပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-		-	-	-
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	-	-	-	-	-
အဖွဲ့အလိုက်ငွေ	-	-	-	-	-

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
စု/ငွေချေးအစီအ စဉ်					
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေး ငွေ	တနှစ်	၁မှ၂%	မလိုအပ်	နည်း
အပေါင်ဆိုင်	-				
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ မျိုးများ	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်တွင် ငွေကြေးအရ ဝန်ဆောင်မှုကောင်း ရှိသော်လည်း ပုံစံဂု မရသေးသော ကြောင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ချေးငွေရရှိရန် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများမှာ အရင်းအနှီးအတွက် ချေးငွေရယူလိုသော်လည်း အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက မည်သည့် ချေးငွေအဖွဲ့အစည်းမှ လက်လမ်းမမှီကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှဆောင်ရွက်သည့်မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းရှိသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြင့်
အပင်မျိုးစိတ်များ	-
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	-
ရေရင်းမြစ်	လတ်
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစီမံခန့်ခွဲမှုမရှိသောကြောင့်အခက်အခဲနှင့်အန္တရာယ်ရှိပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၇	၈	၁၅
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉	၄	၁၃
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉	၅	၁၄
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁	၂	၃
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	-	-	-

ရင်းမြစ် …အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)
မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြု ထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲ သူများကိုသာ ဖြည့် သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်း ခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာ တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေး အဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို “အလယ်တန်းအဆင့်ရှိ သူဦးရေ” တွင် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက် သည် တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာ သင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ – ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါ ကျောင်းသား / အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို “မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ” တွင်သာ ထည့်သွင်း ရပါမည်။ “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်း သူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်း ကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံး၀ မတတ်ပါက “စာမတတ်သူဦးရေ” တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အထက်တန်းအောင်မြင်သူနည်းပါးသည်။

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၆	၄	၁၀
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၅	၁	၆
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁	၁	၂
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ အသိအမှတ် ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ် ကောလိပ်များ တွင်ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံ ပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တက္ကသိုလ်၊ကောလိပ်တက်ရောက်သူများမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် စာသင် ကျောင်းမရှိခြင်းမြို့နှင့်ဝေးကွာခြင်းကြောင့်ပညာသင်ကြားရန်အခက်အခဲရှိသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)		
ကျောင်းအဆင့်	**မူလတန်းကျောင်း**			**အလယ်တန်းကျောင်း(ခွဲ)**		
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၁မိုင်မှ၃မိုင်			-		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်			-		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	-			-		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	-			-		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	-			-		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	**မရှိ**					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	-	-	-	-	-	-
ကျေးရွာခန့်၊ ကန်ထရိုက်	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။

(ဆ–၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	–
တပည့် – ဆရာ အချိုး	–
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	–
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	–
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	––
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	–
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	–
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(ဇ–၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း	–	√	–	
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	–	–	–	
၃	ငှက်ဖျား	–	√	–	
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းပိတ်ဆို့ခြင်း	–	–	√	

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
	ကူးစက်ရောဂါ				
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	–	–	–	
၆	တီဘီ	–	–	–	
၇	ဆီးချို	–	√	–	
၈	သွေးတိုး	–	√	–	
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	–	√	–	
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	–	√	–	
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	–	√	–	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှု ရှိကြသည်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောသွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ငှက်ဖျားရောဂါများသည်ဖြစ်ပွားမှုမြင့်မားသည်။ အသက်ရှူ လမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ၊ လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ ၊ တီဘီရောဂါများသည်ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး ဆီးချို၊ သွေးတိုး ရောဂါများသည်ဖြစ်ပွားမှုမြင့်မားသည်။ အသည်းရောဂါ(ဘီ၊စီ) အာဟာရ ချို့တဲ့မှု၊ အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုမှာနိမ့်ပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√	–	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√	–	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√	–	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√	–	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√	–	
၆	အခြား	√	–	

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
	စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု			
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ် အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√	-	
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	√	-	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အခြားစုပေါင်းကာကွယ်ဆေး တစ်နှစ် ၃ ကြိမ်ပုံမှန် ထိုးပေးသည်။ အဟာရပညာပေး ဝန်ဆောင်မှုမရ ကြပါ။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ	(၁)မိုင်မှ (၃)မိုင်	-	သားဖွားဦးဆရာမ	လုံလောက်မှုမရှိ
မြို့နယ် ဆေးရုံ	(၃၀)မိုင်ခန့်	ရှိ	ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	မလုံလောက်

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း မရှိပါ ။ ကျေးရွာနှင့် (၃)မိုင်ခန့် ဝေးသောဒရူးခကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှု၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးပညာပေးများ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ သားဖွါးဆရာမ (သို့မဟုတ်)အရံသားဖွား သင်တန်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါကဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့ပြည်သူ့ ဆေးရုံ သို့ ကားဖြင့် သွားကြရသည်။

(စျ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (ရှိ/မရှိ)	ရေ အရည်အသွေး (ကောင်း/မကောင်း)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (နွေ/မိုး/ဆောင်း)
ရေတွင်း	-	-	-	-
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	-	-	-	-
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	-	-	-	-
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	-	-	-	-
မြစ်/ချောင်းရေ	-	-	-	-
ရေကန်	-	-	-	-
စိမ့်စမ်းရေ	၁၄	မရှိ	သင့်	နွေ မိုး ဆောင်း

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်တူးတွင်း(၁)တွင်း ရှိသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သဖြင့် စိမ်းစမ်းရေသွယ်ကိုသာအသုံးပြုကြပြီးရေကန်(၂)ကန်ရှိပါသည်။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	-
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	-
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဧလားအိမ်သာ	၁၃
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	-
အိမ်သာမရှိ	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၃၂)စုရှိပြီး ယင်လုံ အိမ်သာသုံးစွဲသူ(၁၆)ဦးနှင့် တွင်း/ဧလားအိမ်သာသုံးစွဲသူ(၁၈)ဦးရှိပါသည်။အိမ်သာများကိုလည်း စနစ်တကျတည်ဆောက်ထား ကြောင်း တွေ့ရ ပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

#	*ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ*	*ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်*	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	-	*မရှိ*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ*	-
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြား မှုများ	-	*မရှိ*
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	-	*မရှိ*

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊

အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အမျိုးသမီးအုပ်စု၏ ဆွေးနွေးချက်အရ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်လောက်က (၂၀၁၄ခုနှစ် မတိုင်မီ) အမျိုးသမီးများ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အနည်းအကျဉ်း ပါဝင်မှုရှိခဲ့ပြီး ယခုအချိန်အခါတွင်မှ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့် နှင့်လုပ်ဆောင်မှုအားကောင်းလာသည်။ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင် လုပ်ဆောင် လာမှုမရှိသေးပါ။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅)	အရည်အသွေး (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	သင့်	၅နှစ်အထက်	-	√	၀-၁မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	-	-	-	-	-	-
ရွာချင်းဆက်လမ်း	-	-	-	-	-	-
အခြား	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း -၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းလမ်းအရှည် ၀-၁ မိုင်ရှိ (ပဆင်လမ်းမပါ) ရွာတွင်းလမ်း အားလုံးမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ကျေးရွာစတင်တည်ထောင်ချိန်မှ စပြီးအသုံးပြုခဲ့ရာ လမ်းအခြေ အနေဆိုး သော်လည်း(မိုးတွင်း)ရွာတွင်းလမ်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံး ပြုကြရသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ကွန်ကရစ်တံ တား	–	–	–	–	–
သစ်သားတံတား	–	–	–	–	–
ကြိုးတံတား	–	–	–	–	–
ရေပြွန်	–	–	–	–	–
ရေကျော်	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်တံတားများမရှိပါ။

(၄–၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	အသုံးမပြုပါ	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	အသုံးမပြုပါ	–	–	–

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၊ ၂ – စက်လှေ၊ ၃ – သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး မရှိပါ။

(၄–၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွ က်	–	–	–	၃	–	–	–	–

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ

ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် ဆိုင်ကယ်၃စီးရှိပြီး အများစုမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် သွားလာရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ဆိုင်ကယ်ကို အများစု အသုံးပြုကြသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	-	-	-
ဆိုလာစနစ်	၁၃	ကောင်း	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	-
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား	-	-	-

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊(၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကရန်ယန် ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စုစုပေါင်း ၁၃စု ရှိပြီးမဟာ ဓါတ်အား လိုင်းနှင့်အလွန်အလှမ်းကွာဝေးနေသည့်အတွက်ဆိုလာကိုသာ အဓိကထားပြီး သုံးစွဲလျှက်ရှိ ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၁၇	၆	၁	-	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာနှင့် ပါတ်သက်၍ ဖုန်းတာဝါတိုင်ရှိပြီးအိမ်တိုင်းနီးပါး တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး တယ်လီဖုန်း (၁၇)

လုံး၊ ရေဒီယို ၆လုံး၊ တီဗွီ ၁ လုံးရှိပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ညံ့
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	သင့်
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	နည်း
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူ နိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက် များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းလူငယ်များ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ ၊ဘာသာရေးလုပ်ငန်း များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှုမရှိသလောက်အားနည်းပြီး၊ အားကစားကွင်း (ဘောလုံးကွင်း)ရှိ ကျစ်လစ်ခိုင်မာသည့် အားကစားအဖွဲ့၊ ကော်မတီမရှိ၊ သင်တန်းနှင့် အားကစား ပစ္စည်း လက်လှမ်းမှီမှုမရှိ၊ ရေးအစဉ်အဆက်က ထိန်းသိမ်းလာခဲ့သော ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများ အများ အပြားလျော့ရဲပျက်စီးမှုရှိ၊ စာကြည့်တိုက်မရှိ၊ စာကြည့်သော အလေ့အထမရှိ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြစရာလုပ်ငန်း မယ်မယ်ရရမရှိ ကျေးလက်ဦးစီးမှ ဖွင့်လှစ်မည့် အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းအတွက် စိတ်ဝင်စားမှုရှိပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေး နန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက် အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက် အဦများရှိခြင်း	ရှိ
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	မရှိ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	မရှိ
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင် ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင် ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်ရန် ခက်ခဲသည့်အပြင် ရွာသူ/သားများမှ အာမခံလုပ်ငန်းအပေါ် ယုံကြည်မှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းသောကြောင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထား သူမရှိသလောက် ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲ ထားခြင်းမရှိပါ။ ဗဟုသုတလည်း နည်းပါးကြသည်။ ရွာသားများသည် လိုအပ်ပါက ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွါးခြင်းလည်း နည်းပါးသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	မရှိ	သာမန်	သာမန်	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

ရည်ညွှန်း..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄-၂၅ ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် ခိုးမှုအနည်းငယ်သာရှိသည်။ သာမန်ကိစ္စများကို ကျေးရွာရာအိမ်မှူးနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှ ဖြေရှင်းပေးသည်။

နောက်ဆက်တွဲ -၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	ကျေးရွာတွင် စပါး၊ မုံညှင်းနှင့် ပြောင်းသီးနှံ တို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာအားသာချက်	ကရန်ယန်ကျေးရွာသည် မြစ်ကြီးနား- ဆွမ်ပရာဘွမ် - ပူတာအို ပြည်ထောင်စု ကားလမ်းမပေါ်တွင် တည် ရှိပြီး၊ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့နှင့် (၅၄)မိုင်ခန့်ဝေးကွာ၍ ကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက် (၃)မိုင်အကွာတွင်ဒရူးခ ကျေးရွာ၊ တောင်ဘက် (၁၈)မိုင်အကွာတွင် ဆွပ်ခါးကျေးရွာ တို့နှင့် နယ်နမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက် ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး အထိုက်အလျောက် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိပါသည်။ဆန်စက်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ အနည်းအကျဉ်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက် ခြံစည်းရိုးခတ်ထားနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ လူငယ်များကြားတွင် မူးရစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူ အချို့ရှိသောကြောင့် မူးရစ်မှုခင်းပညာပေးအစီအစဉ်များ ဟောပြောစီစဉ်နိုင်ပါက အထောက်အပံ့တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်သည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာတွင် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်သောအဖွဲ့အစည်း မရှိပါ။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေး ဖုန်းအသုံးပြုမှုအတွက် GSMဖုန်းလိုင်းနှင့် အင်တာနက် အစရှိသော လူမှုကွန်ရက်များကို ကောင်းမွန်စွာ ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသည် ကျေးရွာနှင့် (၃)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဒရူးခ ကျေးရွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်း မာရေးဌာန တွင် အခန်းနှင့် ကျန်းမာရေး သားဖွားဆရာမ(၁)ဦး သာရှိသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးတွင် ဆေးနှင့် ပတ်သက်သော မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၅၄)မိုင်ကွာဝေးခြင်း၊ ကျေးရွာ၌ ဆေးဆိုင်များ မရှိခြင်း အတွက်ကြောင့်ကျေးရွာတွင် အချို့လူနာများအား ဆေးမှီး တိုများဖြင့် ကုသကြပါသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာရှိ ဥစ္စာဓနအဆင့်(၃)နှင့် အဆင့်(၄) အိမ်ထောင်စုများမှာ လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲမှုတွင် ဆိုလာမီးနှင့် မီးဘေးအန္တရာယ် အတွက် စိုးရိမ်ရသော (ဖယောင်းတိုင်)မီးကို အသုံးပြုနေကြသည်။

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ဒီဇယ်အင်ဂျင် လျှပ်စစ်အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုများမှာလည်း ည(၇နာရီမှ ၉နာရီအထိ)သာ လျှပ်စစ်သုံးစွဲမှုရရှိပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်	ကျေးရွာအနီး မြေပြန့်ဒေသနေရာများတွင် သစ်တော၊ ထင်းတောများမရှိတော့။ ရွာ၏အရှေ့ဘက် ၄မိုင် နှင့်အထက် တောင်စွယ်တောင်တန်းနှင့် လျှိုမြောင်များအကြားတွင်သာ သစ်တောများပေါက်ရောက်ကျန်ရှိပြီး ယခုအခါတွင် ဒေသတွင်း အလွန်အကျွံသစ်ခုတ်မှု၊ မီးသွေးဖုတ်ခြင်းများရှိနေပါသည်။
• လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု	ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု ခံရနိုင်သော လူအုပ်စုများတွင်လည်း လူငယ်၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု၊ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများ၊ ဆေးစွဲသူများ၊ လှည့်လည် သွားလာ၍ စျေးရောင်းသူများ၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများနှင့် ကားသမားများသည် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ လူငယ်များသည် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် အဓိက အလုပ်လုပ်ကိုင်ရှာဖွေရသူများဖြစ် သဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့် အဝေးတွင် သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါများ ကူးစက်နိုင်ခြေများခြင်း၊ အနိုင်ကျင့် ခံရနိုင်ခြင်း၊ လူကုန်ကူးခံရနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုများသဖြင့် ယဉ်တိုက်မှု မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းအိမ်ထောင်စုများမှာ လည်း အမျိုးသမီး လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပံ့မှန်မရှိခြင်း၊ မိသားစုများခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်သည်။ ဆေးစွဲသူများအနေဖြင့်လည်း ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊ ဆေးဖိုးကုန်ကျစရိတ်များခြင်း၊ ဆေးထိုးအပ်မှတဆင့် ကူးစက်ရောဂါများ အလွယ်တကူ ကူးစက်နိုင်ခြင်း၊ ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများ ရာဇဝတ်မှုကို အလွယ်တကူ ချိုးဖောက်မှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ လှည့်

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ နှင့် ကားသမားများမှာ လည်း ယဉ်အန္တရာယ် အချိန်မရွေး ကျရောက်နိုင်ခြင်း၊ မနိုင်ဝန် များဖြင့် နေ့စဉ်သွား လာနေရခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ ကျန်လူအုပ်စုများအနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်မှု နိမ့်သည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း မရှိပါ။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးပညာ မရှိပါ။ သားဖွါးဆရာမ (သို့မဟုတ်) အရံသားဖွါးသင်တန်း ပေးရန် လိုအပ်သည်။ ကျန်းမာရေး အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့ဆေးရုံသို့ကားဖြင့်အချိန်မရွေးသွားကြရ သည်။
• ပညာရေး	မူလတန်းကျောင်းတွင် စာကြည့်တိုက်၊ နားနေခန်းများ အဆင်ပြေမှုမရှိပါ။ (သန့်ရှင်း ရေးဝန်ထမ်း လိုအပ်နေပါသည်။ မီဒီယာခန်းမနှင့် ပစ္စည်းများ လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခွင့်အလမ်း	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနည်း	စီမံချက်
၁	စီမံအုပ်ချုပ်မှု					
	အစုအဖွဲ့ဖြင့်စနစ်တကျလုပ်ကိုင်ရာတွင်ပ၀ါ၀င်ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်သည့်အလေ့အထမရှိခြင်း၊ လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများဖြင့်ချိပ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း။	အစဉ်အလာအရခေါင်းဆောင်ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ကြခြင်း၊ မွေးရာပါစွန်းဆောင်ရည်မရှိကြောင်းသတိမထားမိခြင်း၊ လူ့စွမ်းဆောင်ရည်အပြည့်အ၀သုံးချခွင့်မရခြင်း၊အခွင့်အလမ်းများမရှိခြင်း	အချင်းချင်းရင်းနှီးခင်မင်ကြခြင်း	ဆင်းရဲသားများစိုးရမ်သိမ်ငယ်စိတရှိခြင်း	လူ့စွမ်းရည်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးသဘောတရားတို့ကိုအမြင့်ဖွင့်ဟောပြောခြင်း	အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်အစီစဉ်များလုပ်ဆောင်ခြင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်ကူပြုကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်စာရင်းသင်တန်းများပေးခြင်း၊ လေ့လာရေးခရီးအခြား
၂	စိုက်ပျိုးရေး(သီးနှံ)					
	နည်းပညာအသုံးပြုနိုင်ခြင်းအားနည်း	၀န်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း။	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနရှိခြင်း။ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများရှိခြင်း	ကွင်းဆင်း၀န်ထမ်းနည်းခြင်း၊ ကုပ္မဏီများကမိမိဆေးရောင်းရရေးသာအလေး	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိပ်ဆက်၊ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့စည်းများနှင့်ချပ်ဆက်မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များစုပေါင်း၀ယ်ယူရန်စီစဉ်ဆောင်
	ပိုးနှင့်ရောဂါခြင်း	သဘာ၀ရောဂါပေါင်းမျိုးစုံဖြစ်ခြင်း				

	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မ စိုက်ကြခြင်း	မျိုးထိန်းမျိုးချန်ရန်အသိမ ရှိခြင်းဆင်းရဲမဝယ်နိုင်၊ မဝယ်လိုခြင်း၊မျိုးပွား နည်းပညာမသိခြင်း။		ထားခြင်း။	၏ အကူအညီဖြင့်အမရေး ကြီးသင်းအားစုများ လက်လှမ်'မှီအောင်ချိပ် ဆက်ခြင်း၊	ရွက်ခြင်း၊စက်ကိရိယာများအရ စ်ကျရရှိရေးစီစဉ်ဆောင်ရွက်ရ န်။
၃	မွေးမြူရေး					
	နည်းပညာအားနည်း ခြင်း၊	ဝန်ဆောင်မှုအားနည်း ခြင်း			တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာ ကွယ်ကုသရေးအလေး ထားဆောင်ရွက်ခြင်း မွေးကဋ္ဌီးစီးဌာနနှင့်ချိပ် ဆက်၍ဝန်ဆောင်မှုရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း
	ရောဂါကျခြင်း	ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်မထိုး နှံခြင်းခြံသန်ရှင်းရေး အားနည်းခြင်း၊				
၄	စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းရှားပါးခြင်း	ဒေသတွင်းစက်ရုံအလုပ် ရုံမရှိခြင်း၊အခြေခံပညာ အားနည်.ခြင်း၊			မြို့နယ်မှတဆင့်ပြည် ထောင်စုအဆင့်သို့မူဝါဒ ဆိုင်ရာပံ့ပိုးရန်တင်ပြ တောင်းဆိုခြင်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များဖော်ထုတ်နိုင်ရန်မူဝါဒဆိုင် ရာပံ့ပိုးမှုတင်ပြတောင်းခံခြင်း။
၅	ပညာရေး					

	ကျောင်းအဆောက်အဦးမလုံလောက်ခြင်း၊တက်မြောက်မှုအရည်အသွေး သာမန်ဖြစ်	ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာခြင်း၊ကျောင်းအဆောက်အဦးဟောင်း နွမ်းလာခြင်း			ပညာရေးဌာနနှင့်ချိပ်ဆက်၍လိုအပ်သည်များတင်ပြခြင်း၊ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိပ်ဆက်၍ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	ဘက်စုံတော်သောကျောင်းတော်အဖြစ်ဖန်တီးခြင်း၊ကျောင်းအားကစားကွင်းထားရှိခြင်း
၆	ကျန်းမာရေး					
	ရာသီအလိုက်ဖြစ်သောရောဂါများ(ဝမ်း၊တုတ်ကွေး၊ငှက်ဖျား)	ရာသီဥတုကရောဂါဖြစ်ပွားမှုကိုအားပေး။			ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးပစ္စည်းကိရိယာများပြည့်စုံစွာဖြည့်ဆည်းခြင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းများဆောင်ရွက်ခြင်း	ထိရောက်သောကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း
	ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများဆိုင်ရာရောဂါဖြစ်ခြင်း၊	အဟာရချို့တဲ့ခြင်း ကာကွယ်ဆေးမထိုးခြင်း				
၇	လမ်တံတားလျှပ်စစ်					
	ရွာခြင်းဆက်လမ်းမကောင်းခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း			ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီအဖွဲ့ဖွဲ့ပြီးကျေး/လက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိပ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
	ရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်း				

	လျှပ်စစ်မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	မဟာဓါတ်လိုင်းနှင့်ဝေးကွာခြင်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း			ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီအဖွဲ့ဖွဲ့ပြီးကျေး/လက်ဦးစီးဌာနနှင့်ချိပ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာမီးလင်းအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၉	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	ကစားကွင်းမရှိခြင်း စာဖတ်သူမရှိခြင်း ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာထိတွေ့မှုမရှိ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်	ဆင်းရဲခြင်း၊အချိန်မပေးနိုင်ခြင်း၊အစီအစဉ်မရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအသိမရှိခြင်း၊လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်ခြင်း			အားကစားကွင်းများဖန်တီးပေးခြင်း၊စာကြည့်တိုက်များဆောင်ရွက်ခြင်း မူးယစ်ကင်းစင်နယ်မြေဖန်တီးခြင်း	အားကစားကွင်းများဖန်တီးပေးခြင်း၊စာကြည့်တိုက်များဆောင်ရွက်ခြင်း မူးယစ်ကင်းစင်နယ်မြေဖန်တီးခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ။

၂။ ၂၀၁၇ ခု နိုဝင်ဘာလက သံတံတားကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ။

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

ကျေးရွာ	-
ကျေးရွာအုပ်စု	-
မြို့နယ်	-
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-
စီမံချက်အမည် -	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	

မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• xxxxxxxxxx (ငွေသား)	• ကျေးလက်/ဦးစီး
• xxxxxxxxxx (ငွေသား)	• ကျေးရွာ
• xxxxxxxxxx (ပစ္စည်း/လုပ်အား)	• ကျေးရွာ
•	•

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့်သူ ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)

(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း -
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် -
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် -
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

စီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်ထည်ဖော်မည့် အဆင့်များ

စဉ်	လုပ်ငန်း(Activity)	ရလဒ်(Result)
၁	စီမံချက်အကြောင်းအရာပြင်ဆင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ အစည်းအဝေးများ	• စီမံချက်အကြောင်းအရာ အသေးစိတ် ရေးဆွဲပြီးခြင်း၊
၂	စီမံချက်အကြောင်းအရာကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း	• စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြုချက် ရရှိပြီးခြင်း
၃	စီမံချက်အတည်ပြုချက်ရယူနိုင်ရန် လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း (မရှင်းသည်များ ဖြေကြားခြင်း၊ ပြင်ရန်လိုသည်များ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း စသည်)	
၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ဘဏ်စာရင်းဖွင့်ခြင်း	• ကော်မတီဘဏ်စာရင်းသို့ ရန်ပုံငွေ လွှဲပြောင်းပြီးစီးခြင်း
၅	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ ရန်ပုံငွေ တောင်းခံလွှာ တင်ခြင်း	
၆	လုပ်ငန်းများလက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ○ xx ○ xx	• အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်း ပြီးစီးမှု ရာခိုင်နှုန်း
၇	လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု လစဉ်အစီရင်ခံခြင်း	• လစဉ်လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာများ
၈	စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မှုပြီးစီးခြင်း	• စီမံချက်လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုအစီရင်ခံစာ

	○ စီမံချက်ပြီးစီးမှုအခြေအနေ၊ ငွေကြေးရှင်းတမ်းများအား ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း ○ ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနက စီမံချက်ပြီးစီးမှုအား လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း ○ (လိုအပ်လျှင်) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ရေရှည် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက အခြားအကောင်ထည်ဖော်မည့် ကော်မတီ (သို့) ဌာနသို့ လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်း ပေးအပ်ခြင်း	• စီမံချက်လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်း ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြုချက် • လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီးခြင်း

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့